

Yliopiston talouden ajankohtaiset asiat

a) Talousarvion 2018 seitsemän kuukauden toteuma ja tulosennuste

Ylijäämä 31.7.2018 oli 4,9 milj. euroa. Ylijäämä syntyi pääosin sisäisen strategisen rahoituksen budjetoitua pienemmästä käytöstä (esim. strategisen henkilöstösuunnitelman toteutus), vuokrista (molemmilla kampuksilla laajoja peruskorjauksia), yliopiston yhteiset vastuualueelle kohdistuneista budjetoitua suuremmista yleiskustannuspalautuksista (profi) ja sijoitustoiminnan tuotoista. Tiedekunnista filosofinen tiedekunta oli 0,7 milj. euroa alijäämäinen, luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta 0,2 milj. euroa ylijäämäinen, terveystieteiden tiedekunta 0,5 milj. euroa ylijäämäinen ja yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta 0,5 milj. euroa ylijäämäinen.

Talousarvioyksiköiden tulosennusteiden perusteella laadittu yliopiston tämän vuoden tulos olisi 2,5 milj. euroa ja keskitetysti laadittu ennuste noin 4 milj. euroa. Sijoitustoiminnan tuottoennuste on laadittu voimassa olevan kirjanpitokäytännön mukaisesti, eli tuotoiksi on arvioitu tälle vuodelle realisoituvat tuotot. Kirjanpitokäytännön muutosta on käsitelty seuraavassa asiakohdassa. Täyden valtakirjan varainhoidossa olevien varojen tuotto jäänee tilinpäätöksessä uuden kirjanpitokäytännön mukaisesti kirjattuna pienemmäksi kun arvonmuutokset tulevat kirjattavaksi tulosvaikutteisesti.

Investointibudjetti oli tälle vuodelle 16,5 milj. euroa. Päivitetty ennuste on 12,3 milj. euroa. Maksuvalmius säilyy ilman likviditeettisalkun myyntiä.

b) Talousarvio 2019 valmistelutilanne

Hallitus on kokouksessaan 5.9.2017 käsitellyt otsikolla Tiedekuntien rahanjaon periaatteiden täsmentäminen vuoden 2018 talousarvioon tiedekuntien laskennallista mallia sekä muuta tiedekunnille kohdennettavaa rahoitusta laskennallisen mallin ulkopuolelta. Nämä linjaukset ovat edelleen voimassa. Vuoden 2019 talousarvioon ei ole tarvetta tehdä uusia linjauksia.

Hallitus on kokouksessaan 15.6.2018 käsitellyt otsikolla Tulossopimuskauden vuosien 2019-2020 talouden suunnittelun lähtökohdat näiden vuosien talousarvioraamia. Vuoden 2019 ennuste päättyi 2,9 milj. euron alijäämäiseen talousarvioon. Ennusteen keskeiset lähtökohdat olivat perusrahoituksella olevien palkkojen kasvu vuoden 2017 toteumasta tes-korotusten, JuEl-maksuprosentin väliaikaisen alennuksen lakkaamisesta aiheutuvan henkilösivukulujen kasvun sekä strategisten avainrekrytointien ennakoivasta toteuttamisesta aiheutuvien kulujen verran.

OKM-rahoitus vastaa huhtikuun ennustetta. Valmistelun tässä vaiheessa näyttää, että talousarvion alijäämä jää kesäkuussa arvioitua pienemmäksi huomioiden kuitenkin sijoitustoiminnan budjetoinnin muutoksen aiheuttama epävarmuus talousarvion toteutuksessa.

Tulosennusteeseen on arvioitu sijoitustoiminnan tuotoiksi 5 milj. euroa vuonna 2019. Tästä määrästä kiinteistöyhtiön osingoksi on arvioitu 1,5 milj. euroa ja varainhoidossa olevien sijoitusten tulokseen realisoituviksi tuotoiksi 3,5 milj. euroa.

OKM on uudistamassa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen taloushallintokoodistoa korkeakoulujen taloushallintokoodistoksi. OKM:stä saadun ennakkotiedotteen mukaan sijoitustoimintaan liittyvä käyvän arvon rahasto poistuu käytöstä. Käyvän arvon rahaston saldo siirretään kertyneisiin voittovaroihin. Omakatteisten rahastojen osalta käyvän arvon rahaston saldo siirretään omakatteisten rahastojen pääomaan.

Rahaston purkua ei tarvitse tehdä tuloslaskelman kautta. Heinäkuun lopussa käyvän arvon rahaston arvo oli 11,3 milj. euroa kaikkien sijoitusten osalta kattaen myös omakatteiset rahastot.

Sijoitukset tulee uuden koodistoluonnoksen mukaan kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Valmistelu lähti aluksi siitä, että korkeakouluilla olisi sijoitusrahasto, jota voitaisiin käyttää niin, että mitään tulosvaikutusta ei olisi. Koodiston on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019 mutta käyvän arvon rahaston purku ja tulosvaikutteiset kirjaukset tulee ennakkotiedotteen mukaan tehdä jo tämän vuoden tilinpäätöksessä. Lopullista tulosvaikutusta on vaikea arvioida tässä vaiheessa.

Koodistomuutos tekee myös vaikeaksi arvioida talousarvion 2019 laadinnassa sijoitusten tulosvaikutusta tilinpäätöksessä 2019. Jokainen yksittäinen sijoitus kirjataan tilinpäätöspäivän kurssin mukaisesti. Jos se vastaa hankintahintaa, tulosvaikutusta ei ole, jos kurssi on alempi siitä seuraa tulosta alentava kulukirjaus ja jos kurssi on korkeampi siitä seuraa tulosta parantava tuottokirjaus. Talousarvion 2019 ja tulosennusteen 2020 laadinnassa on lähdetty nykymallin mukaisesta sijoitustoiminnan tuottojen budjetoinnista. Realisoituvia tuottoja budjetoidaan 3,5 milj. euroa. Menneinä vuosina sijoitusten arvot ovat nousseet kuten käyvän arvon rahaston arvosta ilmenee. Tasaisessa markkinatilanteessa sijoituskohteiden kulu- ja tuottototeuma on aikaa myöten paremmin ennustettavissa. Markkinoiden heilahtelu vaikeuttaa ennakoitavuutta. Hallitusraportoinnissa 2019 noudatetaan uutta sijoitustoiminnan kirjanpitokäytäntöä ja raportoidaan sekä realisoituneet tuotot että realisoitumattomat arvomuutokset.

c) Koulutusalaakohtaisen lahjoitusvarojen käyttösuunnitelmat
Koulutusaloille ja yliopiston toimintaan yleisesti kohdennettuja lahjoituksia kertyi 1.11.2014-30.6.2017 varainkeruukampanjassa yhteensä 6,3 milj. euroa. Kolme suurinta olivat yliopiston toimintaan yleisesti 2,4 milj. euroa, lääketieteiden ja farmasian koulutusala 2 milj. euroa ja kauppatieteelliselle koulutusalalle 1,3 milj. euroa. Muiden koulutusalojen lahjoitukset ovat pieniä.

Tämän vuoden talousarvioon laadittiin ensimmäiset käyttösuunnitelmat, jotka eivät toteudu tälle vuodelle varatun rahoituksen mukaisesti vaan täyttöjä siirtyy myös ensi vuodelle. Parhailaan laaditaan uusia käyttösuunnitelmia ensi vuoden talousarvioon. Kauppatieteen laitokselta on tehty esitys käyttää koko lahjoitus vuoden 2020 loppuun mennessä.

Varojen käyttösuunnitelmien koostetta ja niiden rahoitusta käsitellään tarkemmin kokouksessa. Varat ovat yksi salkku nimeltään Yksityisen pääoman keräysrahasto Sebin varainhoidossa. Pääoman turvaavuus varainhoidossa lähivuosien kurssikehityksen epävarmuudesta johtuen ei ole varmaa. Kolmesta paikallispankista on pyydetty ja saatu talletustarjous.

Asiaa käsitellään kokouksessa 10.9. ja lopullisesti päätetään 30.10. kokouksessa, jossa myös varainhoitajat esittävät katsauksensa ja Sebin varainhoitajan kanssa asiaa voidaan käsitellä. Asiaa koskeva aineisto jaetaan hallituksen jäsenille erillisinä liitteinä.

Esitys: Hallitus merkitsee tiedoksi vuoden 2018 talousarvion seitsemän kuukauden toteuman ja tulosennusteen, talousarvion 2019 ja varainkeräyskampanjan lahjoitusten käytön valmistelutilanteen.

Päätös: Esityksen mukaisesti.